

Засадний Б. А.,
д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та аудиту,
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка

ПАРАДИГМАЛЬНІ ЗМІНИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ

Система управління підприємством нерозривно пов'язана з інформацією та інформаційними процесами. Інформація виступає однією з найважливіших складових процесу управління, оскільки забезпечує можливість оцінки минулих та поточних подій та моделювання управлінських рішень для майбутньої діяльності. Це дає змогу керівникам аргументовано визначити пріоритетність управлінських рішень, оскільки вона є відправною точкою для підготовки та аналізу їх результатів.

Процеси глобалізації економіки, розвиток транснаціональних корпорацій, посилення зовнішньої та внутрішньої конкуренції, ускладнення господарських зв'язків унеможлиблює виконання системою управління своїх функцій тільки на основі інформації про минулі події, які мали місце у господарській діяльності і зафіксовані у фінансовій звітності.

Зміна парадигми управління зумовлює появу нових напрямів розвитку системи обліку і звітності як інформаційної основи для прийняття рішень: стратегічний, соціальний, екологічний облік і звітність. В умовах глобалізації система бухгалтерського обліку і звітності суб'єктів господарювання також потребує модифікації та удосконалення у частині формування єдиних концептуальних принципів та підходів до формування інформації на міжнародному рівні. Використання МСФЗ сприяє вирішенню таких завдань та слугує засобом для реалізації інформаційної функції бухгалтерського обліку і звітності у контексті глобального управління (рис. 1).

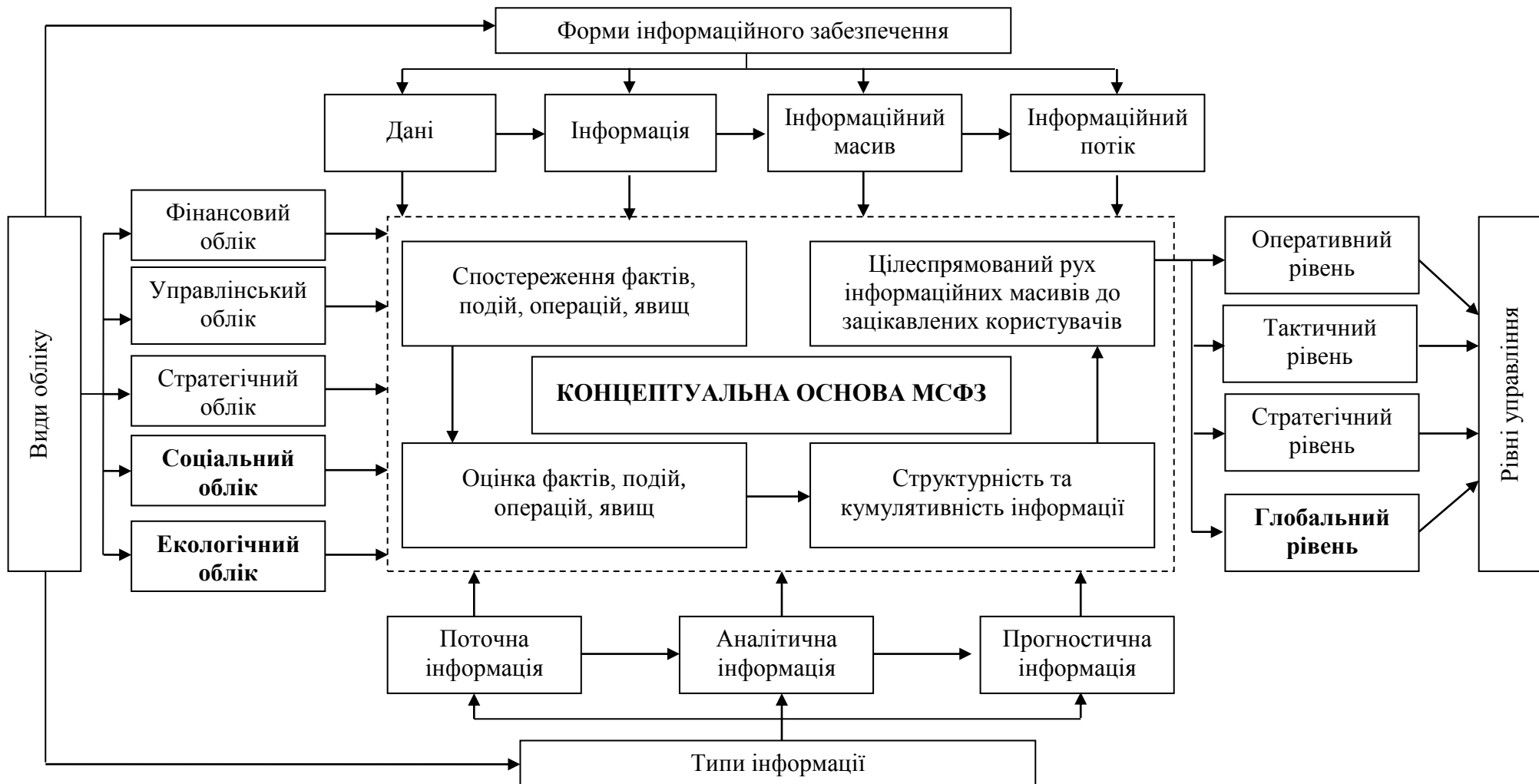

Рис. 1. Обліково-інформаційне забезпечення системи управління діяльністю підприємств

Джерело: розроблено автором

Визначення потреб та запитів в частині інформаційного наповнення системи управління повинно бути основою для формування облікової політики, організації бухгалтерського обліку і, зокрема, розробки внутрішніх нормативних документів, які визначають організацію і методику управлінського обліку і внутрішньої звітності. За такого підходу, облік як окрема функція управління буде виконувати своє завдання – формування інформаційного забезпечення з метою ефективного управління діяльністю підприємства.

Отже, задоволення нових інформаційних потреб широкого кола користувачів, особливо в умовах сталого розвитку, визначають перспективу трансформації бухгалтерського обліку у частині виокремлення додаткових підвидів обліку як окремих складових на підприємствах, що визначили соціально-орієнтовану стратегію розвитку.

Література

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 лип. 1999 р. № 996-XIV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 09.09.2024).
2. Концептуальна основа фінансової звітності. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_009 (дата звернення: 09.09.2024).
3. Розвиток національної системи бухгалтерського обліку і контролю в Україні в умовах євроінтеграції : монографія / Засадний Б. А. та ін. : за ред. Т. Г. Мельник. Київ : Кондор-Видавництво, 2017. 226 с.
4. Чижевська Л. В., Паламарчук А. С., Корецька Ю. І. Транспарентність фінансової звітності, складеної за МСФЗ як інструмент антикорупційної діяльності в Україні. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2019. Вип. 1(42). С. 110–115.
5. Шигун М. М. Концептуальні зміни в бухгалтерському обліку під впливом сталого розвитку бізнесу. *Фінанси України*. 2019. №2(279). С. 82–98.